

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniae, 1615

10. Non sanari naturæ corruptelam beneficio mortificationis nisi in
fidelibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48767)

CAPVT X.

*Mortificationis beneficio non sanari
corruptionem, vel animi perturbatio-
nes euelli, nisi in fide-
libus.*

VT intelligamus clarius, et
mortificationis virtus tam
efficaciam consecuta sit, per
que eam faciamus, & Christo Domini
dignas pro tanto beneficio gratias
pendamus, operæ pretium factum
demur, si exponamus, quemadmodum
omnibus huius mundi sectis &
actionibus homines sapientes, & no-
dentes extiterint, qui se in mortifi-
cationis, quam rationi consentaneam
lumine naturali intelligebant, studium
exercerent; licet nullus eorum, qui
fidei verè expertes fuere, eius beneficium
vel foelicitatem æternam, vel victoriam
humanarum passionum sit assecutus.
Etsi enim imperfectas quasdam virtutes,
vel potius virtutum vmbas, non
tamen perfectas virtutes, & omnibus
numeris absolutas attingere potuerunt.
suo enim vitio gratiæ diuinæ donum
repulerunt, sine quo nullus aditus ad
culmen virtutum patet. Cuius rei illa
causa videtur, quia quoties operam de-
batur

bant coercendæ alicui perturbationi, non id faciebant solo amore virtutis, aut vt Deo, id per lumen naturæ suggerenti, obsequerentur, sed amore nimio sui, humanarumque laudum. Itaque vitium vitio, & passionem passione expugnabant, haud secus, atque is, qui furandi cupidus, à furto abstinens, ne si deprehendatur publicè pudefiat, ne si deprehendatur publicè pudefiat, cupiditatem furandi vincit cupiditate honoris sui: vnde si metus hic absit, furatur quantum potest. Sic prorsus vsu venit Philosophis, Ethnicis, & alijs huius mundi sapientibus, qui vt erant homines, ingenio & prudentia præstantes, maximi faciebant honores, & summam existimationem apud homines. Vnde quoties se offerebat materia ardua & difficilis, inclinationique naturali contraria, si ex ea videbant redundare magnam apud homines laudem, & opinionem virtutis, in ea se strenuè etiam cum periculo valetudinis, fortunarum, & aliquando vitæ, exercebant; si verò nulla spes honoris affulgebat, illico deserebant tanquam inutilem. Confirmare id facile possumus Græcorum Romanorumque, qui opinione omnium sapientissimi, virtutumque studiosissimi habiti sunt, exemplis, idque

ex auctoribus grauissimis tam Chri-
 nis, quam Gentilibus, qui hoc argu-
 tum sunt persecuti. Faciemus autem
 breuissimè, conuenienter scopo, ad
 collimamus.

Socratem imprimis constat om-
 bus Græciæ Philosophis ob doctrinam
 sapientiæq; moralis studium fuisse
 telatum, & oraculi loco habitum,
 quo Plato eius auditor in hæc verba
 scripsit: Socrates mortalium omnium
 quos nos cognouimus, sapientissimus
 æquissimus, & optimus extitit. Exer-
 ciabat se tolerando frigus, nudis pedibus
 per niues incedendo, & parca
 stitendo. Immotus cælo immittitur
 vno solis ortu ad alterum eodem loco
 persistebat, vestitu utebatur vili, lac-
 ro, & peruetusto, iniurias & contumelias
 vxorum suarum, quas habebat, que
 lotio illum, alijque sordibus non
 quam perfundebant, tam æquo animo
 ferebat, vt etiam dissimularet, se ab
 his læsas. Docuit fugiendas voluptates
 cibum ad saturitatem non esse sumen-
 dum, à lautitijs abstinendum, potum
 modicum sumendum, qui primò occurrit

*Plato in Cō-
 uiu. Diog. in
 vita Socrat.* hæc qui facerent, & paruo contenti fo-
 rent, Dijs esse proximos. Hæc de Socra-
 te Plato, & Laertius.

Quòd autem Socrates hoc mortifi-
candi exercitio, gratia diuina deditus,
neque restituerit naturam, neque ani-
mi affectiones efficaciter perdomue-
rit, sed viuas & intimis præcordijs in-
hærentes reliquerit, inde clare liquet,
quia alijs in rebus, alijsque temporibus,
cum nulla captandi honoris humani
se offerret occasio, plurimum indulsit
animi perturbationibus, rationisque
limites transgressus est. Esto, ingenti
inedia sitique nonnunquam se discer-
ciarit: at aliàs crebrius in omne ge-
nus intemperantiæ se effundebat, to-
tasque noctes insomnes inter pocula,
cum tamen socij hauriendis calicibus
fessi, cubitum concessissent, traduce-
bat. Ita testantur veteres scriptores,
quos sequitur Theodoretus. Et Plato, *lib. 12. de cur.*
in dialogo quodam disertè comme- *græc. affect.*
morat, eum mensæ accumbentem, quo- *Plat. in Con.*
ties ad potandum vrgeretur, plus alijs
bibisse; nec tamen, quod mirandum
erat, inebriatum fuisse. Tum aliquan-
do quidem æquo animo contumelias
irrogatas tolerabat, sed aliàs ira &
furore totus exardescibat? Nonnun-
quam placidè & sapienter; cum om-
nis molestia abesset, homines alloque-
batur; at quouies re aliqua offensus
erat,

erat, asperrimis verbis eos excipere. Ita affirmat Porphyrius, qui fuit
 tonicus, & testimonio Aristotelis, vitam Socratis scripsit, confirmat
 inde si quando iniurias patienter
 bat, non obscurè indicabat se id
 pandæ gloriæ causa facere. Nam
 fert Diogenes Laertius, cum miratur
 tur quidam eum calce percussum,
 lum irati animi signum dedisse, resp
 dit, quid facerem, si bestia me calc
 rijsset? num intendissem ei litem? Qu
 responso indicabat, se ideò patienter
 ctum sustinuisse, quod auctorem
 temneret, & pro bestia haberet. Qu
 item mulierum probra perfricta fro
 perpeffus sit, non aliunde profectus
 est, quàm quod probris causam de
 rit: nam si quando illæ inter se cont
 derent, non ad concordiam eas cob
 tabatur, sed otiosè rixantes spectabat,
 irridebat, atque ita earum iras in
 caput conuertebat. Arrogantiam quo
 que suam palàm declaravit, quando
 refert Plato, coram iudicib. Atheni
 sib. iactavit se oraculo Apollinis mo
 talium omnium sapientissimum iud
 catum, & confessus est ita esse, sequ
 multis & varijs hominum ordinibus
 & statibus se ipsa comprobasse, ipse

Theo. l. cit.

*Laer. in eius
vita.*

Theo. l. cit.

*In apologia
pro morte
Socratis.*

MORTIFICATIONE. 253

nihil scire, se autem scire multò amplius: illos siquidem, cum nihil scirent tamen arbitratos fuisse se aliquid scire, se verò & nihil scire, & scire quod nihil sciret. Dixit etiam iudicibus, auctore M. Tullio, se maximos meruisse honores. Quibus dictis magnam certè animi vanitatem ostendit, quam & inter ipsos gentiles prudentissimi quiq; notârunt, & palam suggillârunt, teste Laertio in vita eius, & Lactantio in diuinis institutionibus, nec mirum. quid enim erat Apollo, cuius responso sapientissimus dictus erat, nisi idolum per quod humani generis summus impostor, & mendacij pater diabolus loquebatur?

Lact. l. 3. cap. 10.

Plato, qui Socrati successit, & virtutis sapientiæque fama suo æuo fuit omnium celeberrimus, vnde & diuinus appellatus est, mortificandi quoq; studium coluit. Nam temperatè & sobriè viuere, persæpè semel tantùm in die cibum sumebat: opes contempsit, patrimonium enim suum alioquin copiosum reliquit fratribus, & honores in Repub. nunquam ambiuit. Iniuria affectus à Dionysio Siracusano, non se vindicauit. Atque hæ sunt virtutes, quas ei tribuunt in vita eius Diogenes

M

Lacr-

Laertius, & Marsilius Ficinus. Verum manifestum est, etiamsi hæc laudes eo dicantur, nunquam tamen eum excaciter refrænasse animi passiones. Eum enim licet aliquando parcè escicant, tamen crebrò in intemperantia excessum, ut testatur Xenophon, Porphyrius, &

*Lib. 4. grec.
affect.*

Theodoretus. Sæpè nauigabat in Siciliam, ut illius regni delitijs, splendidisque & opipara Dionysij Regis Sicilia mensa fruereetur. Cum quo congruenter quod Laertius scribit, cum docuit cum dies Baccho sacri aguntur, conueniens esse, ut usque ad ebrietatem pertineretur. Quod ad iræ perturbationem attinet, tam erat iracundus, ut motum eousque ratione omni destitueret hæc affectio, ut non auderet negligare famulorum suorum lapsus, omnibusque, qui irato in oculos inciderant, repugnabat, ut idem Laertius memorat. Vani hominum timores seruus fuit, & mancipium, nam cum agnosceret, vnum tantum esse Deum, & grauius hallucinari, qui plures venerarentur Deos, tamen ausus non fuit idololatriæ crimen reprehendere. fuisse, inquit Lactantius, iustitiæ defensor, omnem operam locare debuit in euertenda falsorum Deorum se-

In eius vita.

*Lib. 5. diu.
inst. c. 15.
Theod. l. 3.*

perit
lud p
tu m
libri
rum
libro
statu
sanct
faci
den
tar
Ido
niq
psit
ret
turb
rit
vici
deb
qu
est
t

perditione. Verum non solum non il- *græc. affect.*
 lud præstitit, sed etiam hominum me- *Aug. l. 8. de*
 tu multis idololatriis fauit. Quare & in *ciuit. c. 12.*
 libris suis ac epistolis nõ Dei, sed Deo- *Plat in Tim.*
 rum nomen, vt alij, vsurpabat. Ac in *Chryf. in c. 1.*
 libro de Republica permittit Dijs erigi *ep. ad Rom.*
 statuas ligneas & lapideas, ac, vt docet
 sanctus Augustinus, etiam sacrificia ijs
 facienda censuit, dicens ea in re cre-
 dendum esse Poetis. Quare non dubi-
 tat beatus Chrysostomus eum inter
 Idololatriæ patronos numerare. De-
 nique ex omnibus, quæ fecit vel scri-
 psit contra bonos mores, facilè appa-
 ret, quamuis nonnullam aduersus per-
 turbationes animi pugnam habue-
 rit, nunquam tamen è pugna retulisse
 victoriam, quia neque pugnavit, vt
 debuit, neque donorum naturalium,
 quæ à Deo acceperat, præsidio ita vsus
 est, vt impetrare à Deo posset, & noti-
 tiam supernaturalem, & diuinam
 gratiam perturbationes
 expugnandi.

* *

M 2

CA-